Motion

1984/85:2448

Nils Carlshamre m. fl.

Statsbidragen till viss kommunal verksamhet

Volymökningen i kommuner och landsting väntas enligt bedömningar i finansplanen även fortsättningsvis bli hög. För 1985 anges ökningen bli ca 1,5 %. Med det finns anledning att befara att den kommer att bli 2 % eller högre.

Med ett mycket stort budgetunderskott och en alltför stor offentlig sektor är det oacceptabelt med fortsatt expansion av den kommunala sektorn. Ett primärt mål för den ekonomiska politiken måste vara att nedbringa den kommunala volymökningen till s. k. nolltillväxt redan 1986.

Härtill kommer att kommunerna efter kontinuerlig ökning nu har mycket god likviditet, över 30 miljarder kronor.

I detta läge kan det inte anses rimligt att staten med sitt mycket stora budgetunderskott skulle tillskjuta över 50 miljarder kronor i statsbidrag till den kommunala sektorn. För att volymökningen skall upphöra är en minskning av statbidragen nödvändig. Eftersom dessa är specialdestinerade kan den nödvändiga minskningen komma att uppfattas som riktad mot nominellt berörda verksamheter. Vi vill understryka att detta ingalunda är avsikten. Kommuner och landsting skall själva göra den omfördelning mellan olika verksamhetsområden de anser nödvändig. Minskad statlig detaljreglering ökar dessutom möjligheterna att utnyttja de egna resurserna rationellt. I princip anser vi att huvudmannen för en verksamhet också skall ha det ekonomiska ansvaret.

Givetvis finns undantag från regeln att kommunernas ekonomi är god. Men de kommuner och landsting som har svag ekonomi och dålig likviditet skall vid nedtrappning av statbidragen kompenseras genom ett riktat stöd. På längre sikt kan en avveckling av de specialdestinerade statsbidragen medföra att skatteutjämningen behöver öka i omfattning. Ett väl fungerande skatteutjämningssystem är nödvändigt.

Mot den här anförda bakgrunden och med hänvisning till vad som anförs i motion 1984/85:2343 av Ulf Adelsohn m. fl. om den ekonomiska politiken – i synnerhet vad där uttalas om kommunala ekonomin – föreslår vi att statsbidragen till färdtjänst, till driften av särskolor och hem för vård eller boende avvecklas helt under de två kommande budgetåren.

Vi föreslår vidare att den allmänna sjukvårdsersättningen till sjukvårdshuvudmännen minskas med 911 milj. kr. nästa budgetår. Huvudmännen kommer till viss del att kompenseras genom ökade patientavgifter enligt vårt förslag i motion 1984/85:2430 Detta beräknas ge 125 milj. kr. budgetåret 1985/86.

Mot bakgrund av den allvarliga statsfinansiella situationen är det som vi ovan anfört nödvändigt att minska statsbidragen till kommuner och landsting. Även regeringen har insett detta och föreslår neddragning men i otillräcklig omfattning. Vidtas inte tillräckliga åtgärder nu, kommer kommunsektorn att hamna i en finansiell kris när statsfinanserna nödvändiggör väsentligt hårdare nedskärningar. Valet står inte mellan att göra nedskärningar i ordnade former nu eller dramatiskt i ett förvärrat statsfinansiellt krisläge.

Med hänvisning till ovanstående samt till motion 1984/85:2343 av Ulf Adelsohn m. fl. angående den ekonomiska politiken hemställs

1. att riksdagen vid behandlingen av proposition 1984/85:100, bil. 7, beslutar att för budgetåret 1985/86 under anslaget G 2. Bidrag till färdtjänst anvisa 180 000 000 kr.,
2. att riksdagen vid behandlingen av proposition 1984/85:100, bil. 7, beslutar att för budgetåret 1985/86 under anslaget G 3. Bidrag till driften av särskolor m. m. anvisa 244 320 000 kr.,
3. att riksdagen vid behandlingen av proposition 1984/85:100, bil. 7, beslutar för budgetåret 1985/86 under anslaget E 19. Bidrag till allmän sjukvård m. m. anvisa 3 613 600 000 kr.,
4. att riksdagen vid behandlingen av proposition 1984/85:100, bil. 7, beslutar för budgetåret 1985/86 under anslaget H 3. Bidrag till driften av hem för vård eller boende anvisa 309 000 000 kr.

Stockholm den 25 januari 1985

NILS CARLSHAMRE (m)

GÖTE JONSSON (m)	GÖRAN ERICSSON (m)
BO ARVIDSON (m)	GÖREL BOHLIN (m)
ANITA BRÅKENHIELM (m)	INGVAR ERIKSSON (m)
ANN-CATHRINE HAGLUND (m)	HUGO HEGELAND (m)
SIRI HÄGGMARK (m)	GULLAN LINDBLAD (m)
BLENDA LITTMARCK (m)	EWY MÖLLER (m)
SONJA REMBO (m)	INGEGERD TROEDSSON (m)
GUNNAR BIÖRCK (m) i Värmdö	BARBRO NILSSON (m) i Visby

ALLAN ÅKERLIND (m)